

Tertialrapport nr. 2/2020

HOL
KOMMUNE

1. Status for sykefravær

Sykefraværet pr. 2. tertial er 6,4 %. I samme periode i 2019 var sykefraværet 7,7%. Korona-situasjonen med strenge smitteverntiltak kan ha bidratt til å redusere sykefraværet både i skole/barnehagesektoren og i helse – og omsorgssektoren.

Det kan forventes at sykefraværet blir noe lavere i 2020 enn i 2019 på grunn av smitteverntiltakene. Av det totale sykefraværet er 5,4% langtidsfravær (sykemeldinger), denne andelen er også lavere enn i 2019.

Smitteverntiltakene fortsetter så lenge det kreves. Sykemeldte blir fulgt opp med tilrettelegging og oppfølgingsplaner som forpliktet som IA-bedrift.

Sentraladministrasjonen: 4,3 % sykefravær pr. 2. tertial. Av dette er 3,5 % legemeldt sykefravær.

Kultur og oppvekst: 5,9 % sykefravær pr. 2. tertial. Av dette er 4,92 % legemeldt sykefravær. Noe fravær skyldes Covid-19, men det er ennå ikke tallfestet hvor stor andel av sykefraværet dette gjelder. Det er likevel lavere sykefravær i 2020 enn på samme tid i 2019. Siste 12 måneder var sykefraværet 6,07%.

Helse og omsorg: 7,3 % sykefravær pr. 2. tertial. I samme periode i 2019 var sykefraværet 9,7%, mens i 2018 var den 7,9 %. Korona-situasjonen med strenge smitteverntiltak kan ha forbedret fraværstatistikken i 2020 ved at det mellom annet har vært færre med sesonginfluensa. Samtidig har det vært personell som har hatt fravær på grunn av karantene.

Teknisk etat: 6,2 % sykefravær pr. 2. tertial. Etter en periode med kraftig økning i mars-april, har sykefraværet har en svært gunstig utvikling, med 2% i juni, 1,6% i juli og 4,1% i august. Det er forventet en liten økning utover høsten, men det er håp om at samlet fraværspersent for 2020 kan ligge på rundt 5%

2. Økonomiske rammebetingelser og status

Hovedformålet med denne tertialrapporten er å få fram budskapet om de små marginene Hol kommune har for å opprettholde dagens tjenestenivå på et fortsatt høyt nivå og hvor sårbar kommunen er når det oppstår slike kritiske samfunnsmessige forhold som i år. Utfordringen er å tilpasse kommunens ressurs- og organisasjonsmessige forhold innenfor stadig trangere rammevilkår. Dette er utfordringer kommunen har stått overfor i alle år og gjelder både personell- og økonomiressurser. Målsettingene om positivt netto driftsresultat for å styrke disposisjonsfond, redusere lånegjelden og i tillegg ha rom for å finansiere investeringer fra driften, er det små muligheter for å oppnå om det ikke tas omfattende grep for å redusere kostnadsnivået.

Denne situasjonen vil antageligvis vedvare 2-3 år fram i tid og det er viktig å ta høyde for dette i det pågående arbeidet med handlingsprogram og økonomiplan 2021-2024. God planlegging og tid til gjennomføring må til. Det krever tid for å få god effekt ut av slike omfattende tiltak og dette er en nødvendig prosess i de årlige rullinger av handlingsprogram og økonomiplan for Hol kommune framover.

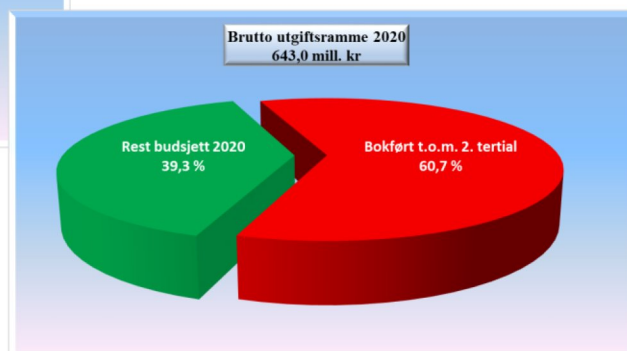
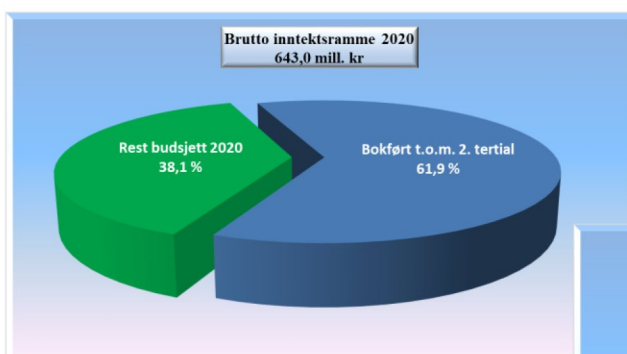
På inntektssiden er det realistisk å vente mindreinntekter i et omfang på 10-15 mill. kr. Dette gjelder spesielt på skatt og kraftrettighetene. Kraftrettighetene er i all hovedsak sikret, men unormalt store

kapasitetsbegrensninger i kraftoverføringen mellom Sør Norge og Sør Sverige, begrunnet i en kombinasjon av feil og forlenget vedlikehold, har ført til store områdeprissforskjeller og dette går det ikke an å prissikre seg mot pr. i dag.

På utgiftssiden skaper koronasituasjonen stor usikkerhet med koronarelaterte merkostnader i et omfang på 18,6 mill. kr. Dette er både direkte og indirekte merkostnader beregnet ut året som ble rapportert til fylkesmannen 22.09.2020. Fylkesmannen bruker dette som grunnlag for å beregne tilskudd dekning av merkostnadene. Det er ingen forhåpninger om å få dekket alle merkostnadene.

Administrasjonen har jobbet bevisst med kostnadsbesparende tiltak, og gir tilbakemelding om at det under normale forhold kunne vært mulig å tilpasse kostnadene innenfor budsjettet ved årets slutt. Med et lite forbehold vedrørende lønnsutgiftene.

Det råder stor usikkerhet om regnskapsresultatet for Hol kommune i 2020, men det kan spekuleres i et verst tenkelig scenario på mer enn 20 mill. kr, eller i beste fall mindre enn 10 mill. kr. Det kan heller ikke utelukkes at det går atskillig bedre enn utgangspunktet i 2. tertial skulle tilsi!

Budsjettrammen 2020 for Hol kommune er på totalt 643,0 mill. kr. Ved utgangen av 2. tertial utgjorde de bokførte inntekter 61,9 % av totalrammen i 2020 mot 61,5 % av totalrammen i 2019. Bokførte utgifter utgjorde 60,7 % av totalrammen i 2020 mot 61,8 % av totalrammen i 2019. Totalrammen i 2019 var på 619,8 mill. kr.

Overføringsinntekter 2020 er budsjettert med 367,0 mill. kr. og består av overføringer fra stat, kommuner og andre, eiendomsskatt, konsesjonsavgifter, rammetilskudd, skatt på inntekt og formue samt naturressursskatt. Ved utgangen av 2. tertial var det innkommet 261,4 mill. kr.

Overføringer fra stat, kommuner og andre er budsjettert med 6,6 mill. kr i 2020 og ved utgangen av 2. tertial var det bokført 3,6 mill. kr.

Eiendomsskatt er budsjettert med 62,6 mill. kr i 2020 og bokført 63,6, dvs. merinntekt 1,0 mill. kr.

Konsesjonsavgifter er budsjettert med 18,0 mill. kr i 2020 og disse avgiftene innbetales i desember måned.

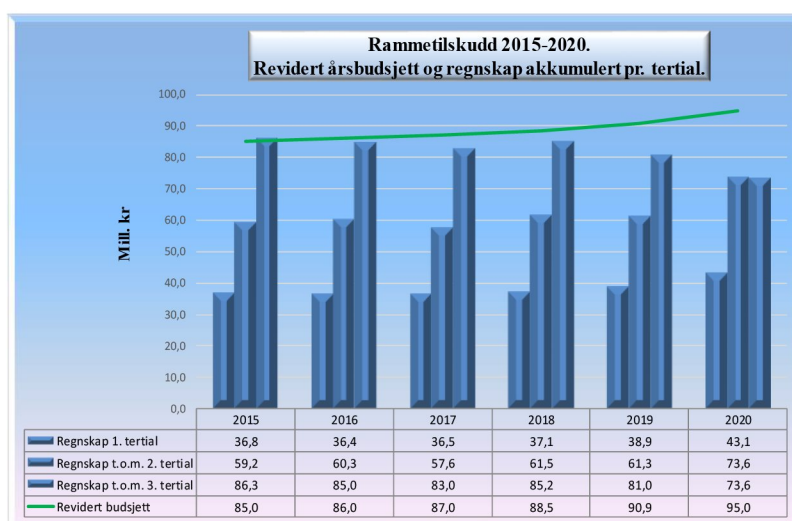
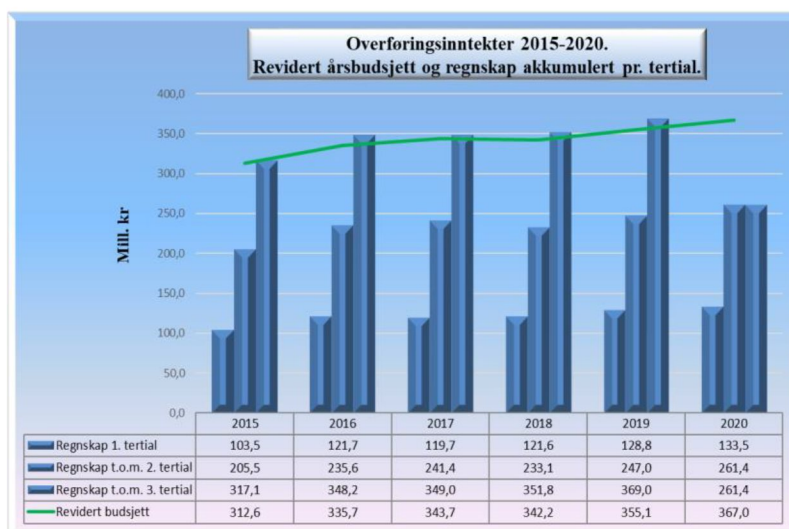
Rammetilskuddet t.o.m. 2. tertial 2020 er 12,3 mill. kr høyere enn på samme tidspunkt i 2019. Koronamidler på til sammen 4,4 mill. kr er inkludert i rammetilskuddet. Midlene består av skjønnsmidler på 0,5 mill. kr, ekstraordinært rammetilskudd på 3,2 mill. kr og barnehage/SFO med 0,7 mill. kr.

Hol kommune lå ved utgangen av 2.tertial 143,1 % av

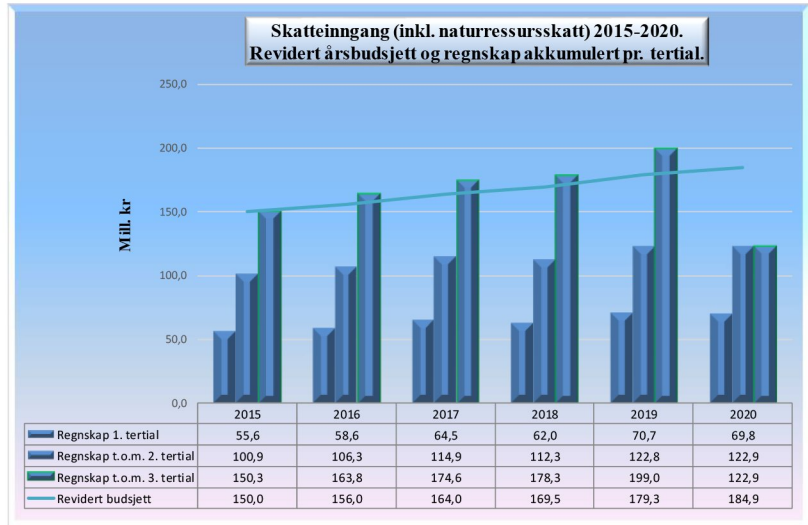
skatteinngangen målt i forhold til landsgjennomsnittet pr. innbygger. For hver skattekrone over landsgjennomsnittet må 60 øre innbetales fellesskapet, 40 øre beholder kommunen selv. Ved utgangen av 2. tertial lå bidraget på 23,2 mill. kr.

I budsjettforventningene 2020, basert på Statsbudsjett 2020, ligger rammetilskuddet på 95,0 mill. kr og innbetalingen til fellesskapet (inntektsutjevningen) på 25,8 mill. kr, dvs. en prosentandel på 128,1 %. I 2019, med en skatteinngang på 199,0 mill. kr, rammetilskudd på 81,0 mill. kr og en prosentandel på 139,4 %, ble bidraget til fellesskapet 35,5 mill. kr.

Oppdatert prognosemodell fra KS med basis i Revidert nasjonalbudsjett 2020 og Kommuneproposisjonen 2021, anslår skatteinngangen 2020 til 184,1 mill. kr, rammetilskudd 2020 til 97,2 mill. kr, en prosentandel pr. innbygger som andel av landsgjennomsnittet til 132,2 % og bidrag til fellesskapet til 28,5 mill. kr.

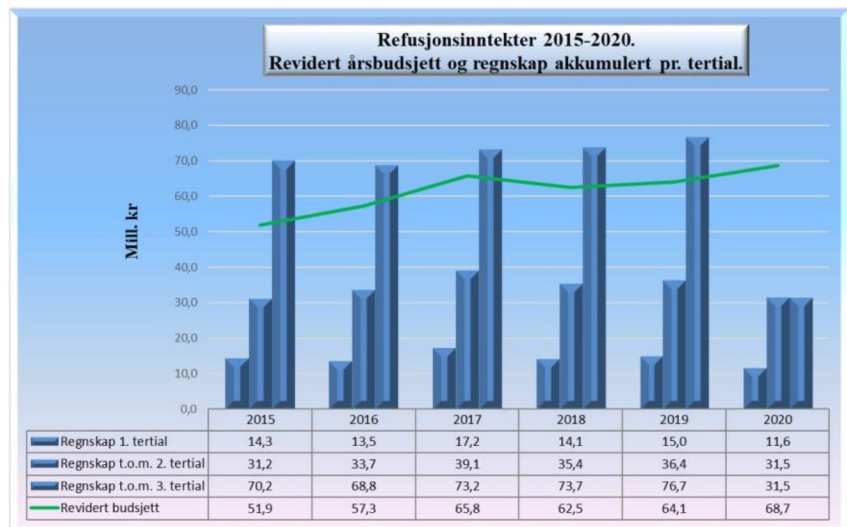
Skatteinngangen (inkl. naturressursskatt) har så langt vært god og ligger, på tross av koronasituasjonen og dystre spådommer på vårparten, nivåmessig likt med skatteinngangen på samme tidspunkt i 2019. Økonomien og optimismen i Norge tok seg raskere opp enn forventet gjennom sommeren, men situasjonen er igjen blitt svært usikker på grunn av epidemiens bølge 2 som nå er i ferd med å eskalere.

Skatteinngangen i 3. tertial må være om lag 62 mill. kr for å nå årets budsjett på 184,9 mill. kr. September og november er 2 av årets siste 4 måneder som har stor betydning og i 2019 utgjorde skatteinngangen her til sammen 76 mill. kr. Skatteinngangen i november 2019 var ekstraordinær med 46,3 mill. kr. I september og november 2018 var skatteinngangen samlet på 62,3 mill. kr hvorav 33,3 mill. kr i november. Det er forhåpninger om et relativt bra skatteoppgjør i september, men usikkerheten er desto større for november.

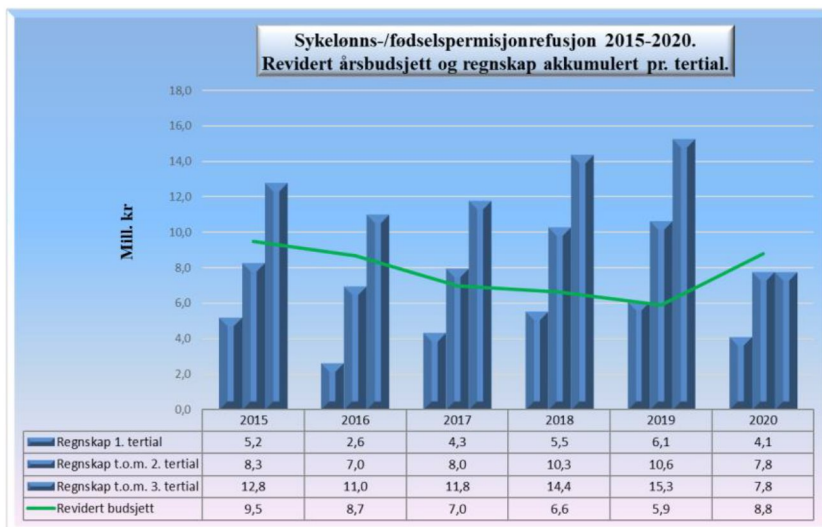
Refusjonsinntekter 2020 er budsjettert med 68,7 mill. kr og består av refusjon fra stat, kommune og andre, kompensasjon for merverdiavgift og sykelønns-/fødselspermisjonsrefusjon. Ved utgangen av 2. tertial var det innkommet 31,5 mill. kr.

Refusjoner fra stat, kommuner og andre er budsjettert med 16,9 mill. kr i 2020. Ved utgangen av 2. tertial var det bokført 14,8 mill. kr. Det er forventninger om å nå budsjett i løpet av året.

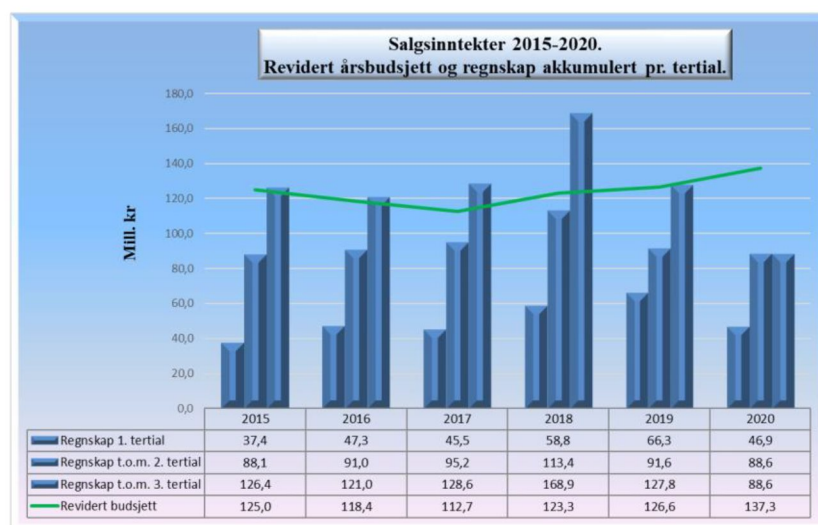

Kompensasjon for merverdiavgift er budsjettert med 8,1 mill. kr og bokført med 7,0 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. Denne refusjonen motsvares av utgifter «Merverdiavgift som gir rett til merverdiavgiftskompensasjon».

**Sykelønns-
/fødselspermisjonrefusjoner** er budsjettet med 8,8 mill. kr i 2020 og ved utgangen av 2. tertial var det bokført 7,8 mill. kr. Det er hvert år i perioden 2015-2019, regnskaps mer enn de årlige budsjett.

Salgsinntekter 2020 er budsjettet med 90,3 mill. kr og består av brukerbetaling for kommunale tjenester, annet salg av varer og tjenester, husleieinntekter, avgiftspliktige gebyrer, annet avgiftspliktig salg av varer og tjenester. Ved utgangen av 2. tertial var det innkommet 68,0 mill. kr.

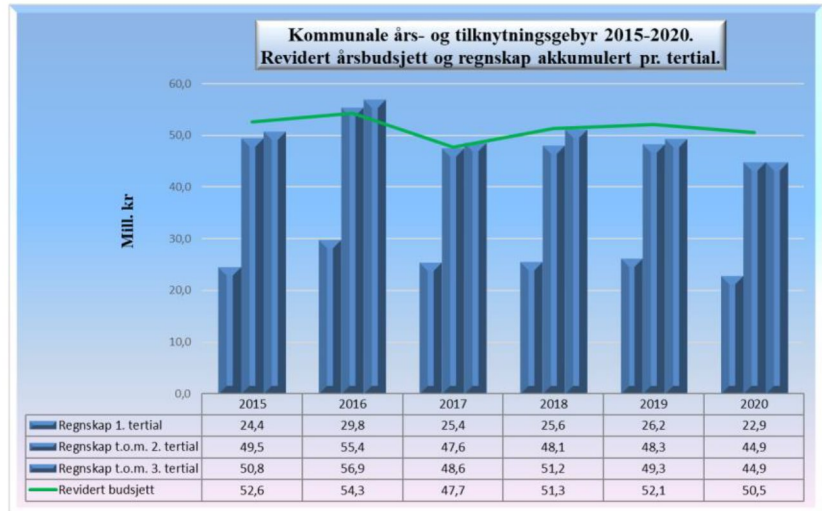
Brukerbetaling er budsjettet med 14,8 mill. kr og bokført med 8,0 mill. kr ved utgangen av 2. tertial.

Kultur- oppvekstetaten har tapte inntekter på om lag 1,4 mill. kr i forbindelse med Covid-19, spesielt innenfor SFO- og barnehagetilbudet. Koronakompensasjon på 0,7 mill. kr gjennom rammetilskuddet.

Annet salg av varer og tjenester, eksklusiv inntekter fra kraftrettighetene, er budsjettet med 9,0 mill. kr og bokført med 5,0 mill. kr ved utgangen av 2. tertial.

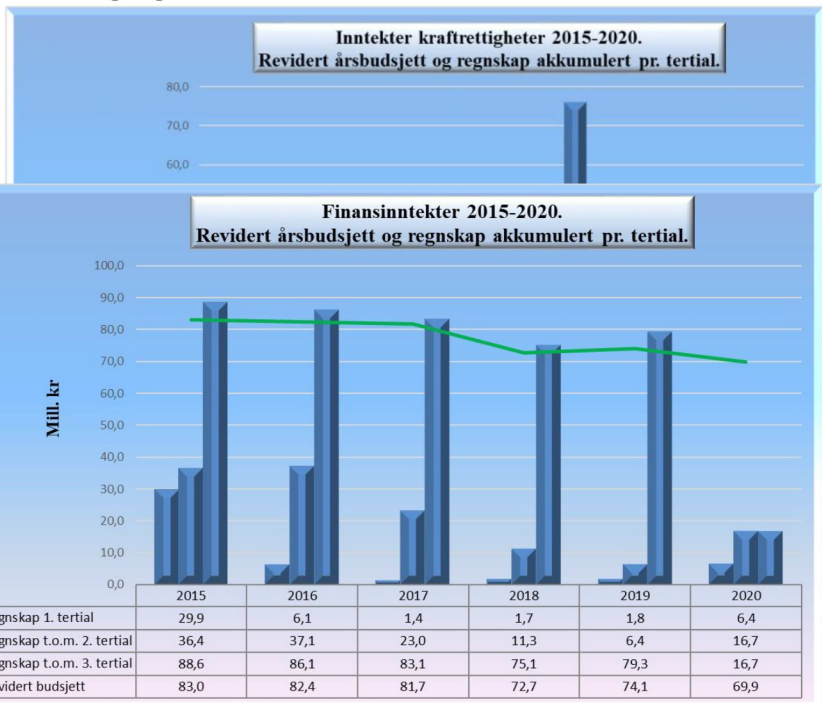
Husleieinntekter er budsjettet med 13,1 mill. kr i 2020 og bokført med 8,1 mill. kr ved utgangen av 2. tertial.

Avgiftspliktige gebyrer, kommunale årsgebyr og tilknytningsgebyr, er budsjettert med 50,5 mill. kr i 2020. Ved utgangen av 2. tertial er det bokført 44,9 mill. kr. Det ligger an til en budsjettmessig inntektssvikt på om lag 5 mill. kr. Bruk av selvkostfond skal dekke årlige svingninger og for 2020 er det budsjettert med 4 mill. kr. Pr. i dag ser det ut til at Teknisk etat melder om en inntektssvikt for 2020 på selvkost vann/avløp, p.g.a. kraftig redusert aktivitet/forbruk som antageligvis kan tilskrives korona og sviktende turisme/hyttefolk.

Annet avgiftspliktig salg av varer og tjenester, eksklusiv salg kraftinntekter, er budsjettert med 2,9 mill. kr og bokført med 2,0 mill. kr ved utgangen av 2. tertial.

Unormalt store kapasitetsbegrensninger i kraftoverføringen mellom Sør Norge og Sør Sverige, begrunnet i en kombinasjon av feil og forlenget vedlikehold, har ført til store områdeprisforskjeller. Hol kommune har prissikret majoriteten av sine **kraftrettigheter** for 2020, men dette er svært unormale forhold det ikke går an å sikre seg mot pr. i dag. Hol kommune har budsjettert kraftinntekter på 47 mill. kr for 2020, men må ta høyde for et inntektstap i størrelsesorden 10 mill. kr.

Kraftinntekter fra Ørteren kraftverk KF og Ustekveikja kraftverk DA kommer i tillegg til inntektene fra kraftrettighetene. Fram til 2020 lå disse kraftinntektene under overføringsutgifter og fra 2020 ligger de som utbytte. Budsjett 2020 er på 3,0 mill. kr som forventes oppnådd.

Finansinntekter 2020 er budsjettert med 69,9 mill. kr og det er bokført 16,7 mill. kr. Ved utgangen av 2. tertial.

Renteinntekter er budsjettetert med 4,1 mill. kr og det er bokført 4,3 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. Foreløpige merinntekter på 0,2 mill. kr.

Utbytte er budsjettetert med 6,2 mill. kr og er bokført med 7,8 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. Foreløpige merinntekter på 1,6 mill. kr. Ustekveikja Energi AS utbetalte 5 mill. kr i utbytte, dvs, 2 mill. kr mer enn budsjettetert.

Det er i 2020 budsjettetert med et forbruk på 0,3 mill. kr til ubundne driftsfond (disposisjonsfond) og det er bokført 1,1 mill. kr ved utløpet av 2. tertial. Forbruk av bundne driftsfond er budsjettetert med 24,1 mill. kr i 2020 og bokført med 3,4 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. De regnskapsmessige føringene skjer i hovedsak ved regnskapsårets slutt.

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter 2020 er budsjettetert med 357,9 mill. kr og bokført med 237,3 mill. kr. Dette utgjør 66,3 % av budsjett.

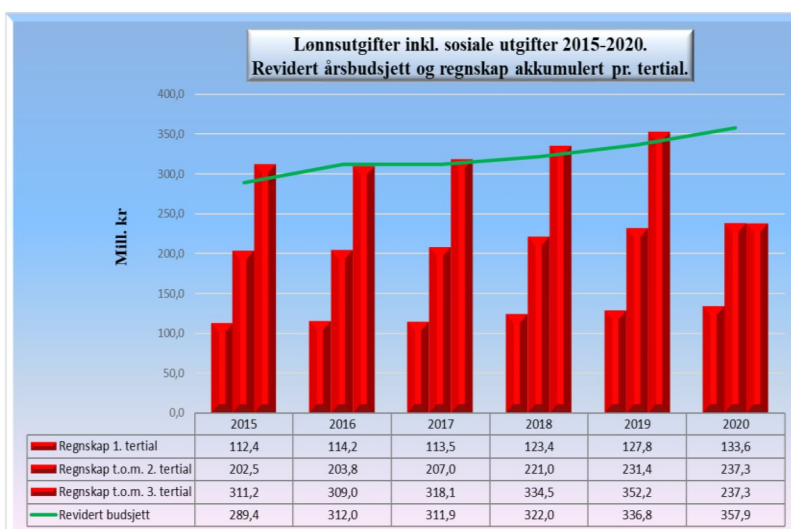
Målsettingen er 64 % og den oppnås dersom premieavvik etc., som bokføres i 3. tertial holdes utenfor. Årets lønnsoppgjør ble noe lavere enn budsjettetert og med et senere innslagspunkt så vil dette, sammen med redusert arbeidsgiveravgift i 3. termin på 2,5 mill. kr (koronatiltak),

kunne bedre forholdet mellom regnskap og budsjett ved årets slutt. De fleste etater ligger under målsettingen på 64 % bortsett fra kultur- og oppvekstetaten hvor forbruket er 65,7 %.

Helse- og omsorgsetaten har et forbruk på 64,4 %. Etaten melder om merforbruk pr. 2. tertial på 3,7 mill. kr inkludert overtid på 4,9 mill. kr. Det er brukt i kr ca. 4,9 mill. til vikarbyrå pr. 2. tertial. I tillegg er det refusjon for utleie av personell fra Geilomo som er knyttet til prosjekt 390 på ca. 1,1 mill. Det er vanskelig å gi en prognose på de ekstraordinære utgiftene og et overforbruk i forbindelse korona fremover. Legetjenesten har hatt økt aktivitet med både smittevernsarbeid og lufttveisvakt. Endel tjenestetilbud vil være redusert i tiden fremover og nødvendige forhåndsregler vil føre til at en del oppgaver ikke blir gjennomført i samme omfang.

Teknisk etat har et lønnsforbruk på 61,1%, 2,9% under budsjettprognose. Det er positivt med tanke på at det har vært en god del ekstraarbeid og overtid både i forbindelse VA- og Korona-arbeider. Det er sannsynlig at lønnsutgifter i 2020 vil holdes innenfor budsjettet.

Sentraladministrasjonen har et lønnsforbruk på 62,0 % og regner med å holde seg innenfor budsjetttrammen.

Utgifter eksklusiv lønn og sosiale utgifter samt finansutgifter mv. 2020 er budsjettert med 191,6 mill. kr. Ved utgangen av 2. kvartal er det bokført 134,1 mill. kr.

Frem til 31. august er det regnskapsført kr 8,0 mill. på prosjekt 390 innen helse og omsorg. I tillegg er det en del ekstrakostnader som er knyttet til den ekstraordinære situasjonen i forbindelse med

korona, som ikke er regnskapsført på prosjektet. En stor del av kostnaden for 2. tertial kommer fra den ekstraordinære situasjonen som Hol kommune hadde i 1. tertial. Utgifter som hører til 2. tertial og fremover er i hovedsak knyttet til smittevern, luftveivakt, smittesporing og smittevernutstyr. Det er opparbeidet et tilfredsstillende lager med smittevernutstyr. Det er inngått regional samarbeidsavtale om smittevernnavdeling. Det blir også jobbet med interkommunal intensjonsavtale om smittesporing og det er under anskaffelse innkjøp av smittesporingsprogram.

En del av lavterskel aktivitetstilbud har vært redusert i perioden. Det samme gjelder noe reduksjon i avlastningstilbud. En del av har fått individuell tilbud.

Hallingdal barnevern forventer at kostnader til spesielt plassering av barn blir lavere enn budsjettert (ca. 2 mill. kr).

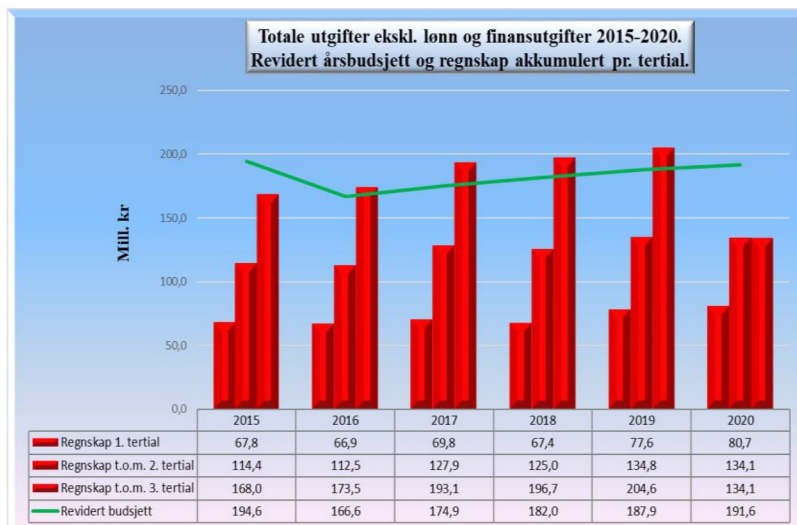
Flere lokale og regionale prosjekter og planlagte tiltak i handlingsplan er blitt forsinket på grunn av utbrudd av Covid 19.

Det er kommet flere barn og unge som trenger avlastningstilbud og det vil også bli endringer i kostnader. Hjemmetjenesten har flere brukere med økt hjelpebehov. Det er endringer i utgifter og refusjonsinntekter for ressurskrevende brukere.

Det har vært en redusert bruk av intermediære plasser ved Hallingdal sjukestugu. Det har også i det samme tidsrommet vært tilstrekkelig med sykehjemsplasser.

Økonomisk sosialhjelp er noe lavere enn samme nivå i fjor. NAV Hallingdal har jobbet med å få på plass rutiner og mange har fått hjelp med økonomisk gjeldsrådgivning. Det har vært noe høyere utbetaling av økonomisk sosialhjelp til flyktninger.

Det har vært store merkostnader på drift av renseanlegg og vannverk hittil i 2020, (ca.1,6 mill.)

Finansutgifter 2020 er budsjettet med 93,5 mill. kr og det er bokført 18,7 mill. kr ved utgangen av 2. tertial.

Renteutgifter er budsjettet med 11,1 mill. kr i 2020 og bokført med 5,3 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. Norges bank holder fortsatt styringsrenten på 0 % og legger opp til å holde «nullen» et par år fram i tid. Dette vil føre til budsjettmessige innsparinger i 2020.

Låneavdrag er budsjettet med 21,7 mill. kr i 2020 og det er bokført 11,7 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. I tillegg kommer avdrag på Husbanklån i investeringer som har budsjett på 1,8 mill. kr og bokført med 1,0 mill. kr. Ekstraordinært avdrag på lån vedrørende Kleivi Næringspark er bokført i investeringsregnskapet med 1,2 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. Det er foreløpig ikke tatt opp nye lån i 2020 og dette vil føre til budsjettmessige innsparinger for avdragene.

Det er i 2020 budsjettet med en avsetning på 4,8 mill. kr til ubundne driftsfond (disposisjonsfond). Avsetning til bundne driftsfond er budsjettet med 19,1 mill. kr i 2020 og bokført med 1,3 mill. kr ved utgangen av 2. tertial. De regnskapsmessige føringene skjer i hovedsak ved regnskapsårets slutt.

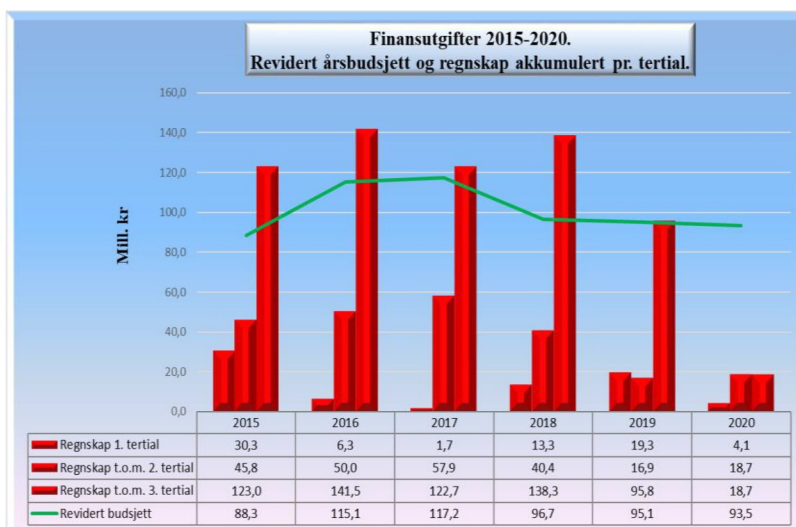
Kommunens lånegjeld var 482,8 mill. kr ved utgangen av 2019, der Kleivi næringspark inngikk med 4,8 mill. kr. Av dette er 163 mill. kr selvfinansiert gjennom selvkostprinsippet (kommunale gebyr for vann og avløp), og startlån.

Låneporteføljen består av totalt 13 lån til vann – og avløpsprosjekter, samt 11 lån til investeringsformål. Av totalt 24 lån er 2 lån tatt opp i KLP-banken i 2019 med fastrente 1,96 % i tre år og 22 lån er tatt opp i Kommunalbanken i perioden fra 2009 til 2018 til flytende rentesats. Det er budsjettet med nær 60 mill. kr i nye låneopptak i 2020 med vedtatt investeringsbudsjett. Det er budsjettet med 22 mill. kr i avdrag, slik at lånegjelda kan øke til 521 mill. kr ved utgangen av året. Dersom lånegjelden øker til dette nivået vil avdragsutgiftene utgjøre om lag 25 mill. kr i 2021. Det er ikke ta opp nye lån ved utgangen av 2. tertial.

Lånerente. Norges bank holder styringsrenta på 0 % og antyder at dette kan vedvare 2-3 år. Kommunalbankens gjeldende rente på flytende lån er 1,12 %. Det ble budsjettet med 2,4 % rente i 2020, det vil si 11 mill. kr i renteutgifter. Med rentekuttene kan renteutgiftene bli betraktelig redusert i 2020.

Bankinnskudd i Skue sparebank utgjør 124,6 mill. kr ved utløpet av første tertial. I KLP-banken står 0,4 mill. kr. Kleivi næringspark har 1,1 mill. kr på konto i Skue sparebank.

Det ble plassert 10 mill. kr i henholdsvis **obligasjonsfond og pengemarkedsfond** gjennom Eika kapitalforvaltning høsten 2019. Pr. 2. tertial er det ikke registrert tap på denne porteføljen, men

Endringer i regnskapsprinsipp har ført til «oppblåsing» av inntektene spesielt i 2017 og 2018. Regnskap t.o.m. 3. tertial kan for sammenligningens skyld nedjusteres fra 122,7 til 113,5 mill. kr i 2017 og fra 138,3 til 90,7 mill. kr i 2018.

rentenivået er rekordlavt i Norge slik at rentepapirene mest sannsynlig vil gi lav avkastning i den kommende perioden.

Disposisjonsfondet var på 51,0 mill. kr ved utgangen av 2019 og var underkant av 9% målt i forhold til kommunens brutto driftsinntekter. Ved utgangen av 2. tertial var det bokført 49,9 mill. kr på fondet. Det er budsjettert med en netto avsetning på 4,5 mill. kr, men blir det et regnskapsmessig merforbruk i 2020 så må denne avsetningen slettes.

Trafikklys til bruk i vedtatte tiltak

Resultat/status 31.12.19
✓ Ferdig
● I rute
● Ikke påbegynt
● Forsinket
● Stanset

3. Status for vedtatte tiltak i HØP 2020-2023

Samfunnskvaliteter

Befolkning og bolig**MÅL: Minst 5.000 innbyggere i kommunen i 2030.**

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2.tertial
Utarbeide en helhetlig boligstrategi for Hol kommune Stikkord: regulerte boligområder, mangfold i boligtilbud, attraktivitet for nyetablerere, eldreboliger, boliger for vanskeligstilte.	X				P&U	● I rute
Prosjekt oppfølging av boplikten jfr. vedtakspunkt 29 i HØP 2019. ¹	X				P&U	● I rute
Utrede opphevelse av slektskapsunntaket etter konsesjonsloven.	X				P&U	● I rute
Arbeide for å gjøre tomter i regulerte boligområder tilgjengelige på markedet for boligsøkende. ²	X	X			P&U	● Ikke påbegynt
Sørge for at områder avsatt til bolig i arealplan blir regulert enten gjennom privat eller kommunal regulering.	X	X	X		P&U	● Ikke påbegynt
Vurdere tiltak som kan bidra til at mennesker som oppholder seg mye i Hol kommune melder flytting	X	X			P&U	● Ikke påbegynt
Initiere arbeid for å jobbe aktivt med tilflytting (hente inspirasjon fra kommuner som har positive erfaringer)	X	X			P&U	● Ikke påbegynt

¹ Arbeidet er igangsatt og videreføres i 2020.² Videreføres fra 2019.

Folkehelse

MÅL: En aktiv befolkning med høy livskvalitet

Kommunal folkehelsegruppe (FHG) ivaretar oppdraget om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen, prioritere tiltak for bedring av folkehelsen, evaluere tiltakene og formidle relaterte saker til kommunale organ.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2.terial
Videreføre regionalt prosjekt – inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole	X	X			KO	● I rute
Etablere gode rutiner for involvering ved vurdering av konsekvenser for folkehelse i større plansaker	X				FHG/P &U	Ferdig
Bidra i nasjonalt pilotprosjekt om måling av livskvalitet – Hallingdal	X				FHG	● I rute
Videreutvikle Friskliv og etablere Friskliv Ung ³	X				HO	● I rute
Evaluere handlingsplan for stier og løyper og sti- og løypefond.	X				P&U	Ferdig
Hol kommune skal inngå i et tett regionalt samarbeid om psykologtjenester der målet er å ansette 3 psykologer i Hallingdal.	X				HO	● I rute

Evt. avvik/forsinkelser:

Livskvalitet i Hallingdal. Det er gjennomført en innbyggerundersøkelse. Resultatet vil brukes i planarbeid.

Friskliv og Friskliv ung. Det er et pågående prosjekt i samarbeid med Friskliv, psykisk helse og Frivilligsentralen om etablering av selvhjelpsgrupper og «sterk og stødig». Det er utfordrende å få etablert / rekruttert til Friskliv ung. Det er foreløpig konkludert med at de som er i målgruppen har et behov for et individuelt tilbud innenfor det ordinære helse og omsorgstilbudet.

Psykolog. Det er utarbeidet en rapport om psykologer i Hallingdal, der det er anbefalt å samarbeide om 3 stillinger. Pt er det ansatt 1 psykolog som har midlertidig 60 % av stillingen knyttet til Hallinghelse. Stillingene er lyst ut flere ganger.

Det r satt i gang et arbeid med å revidere folkehelseplanen.

³ Videreføres fra 2019.

Kultur og frivillighet

MÅL: Et rikt kultur- og organisasjonsliv som kjennetegnes av bredde, mangfold, frivillighet og dugnadsånd

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Kulturminneplan for Hol kommune	X	X			KO	Forsinket
Innføre utlånsautomat ved Hol folkebibliotek	X	X			KO	I rute
Planlegge og gjennomføre arealmessige tilpasninger i biblioteklokalene på hovedbiblioteket (eksterne tilskudd)	X	X			KO	I rute
Innføre styringssystem med samarbeidsutvalg og strukturert elev- og foreldreoppfølging i Kulturskolen.	X				KO	I rute
Fremme forslag til tiltak for å styrke kommunens oppvekstmiljø og skape møteplasser og arenaer for barn og unge, ref. vedtakspunkt 32 og 33 i HØP 2019.	X	X			KO	I rute
Støtte kulturnæringsprosjektet RØTA (røtter- kulturopplevelser og tilrettelegging av dem)	X				KO	Stanset
Utvikle en tydeligere profil med mål om økt kvalitet på informasjon om kulturavdelingens tilbud og tjenester	X				KO	I rute
Evaluere Frivilligsentralen	X				Fellestjerner	Ferdig oktober - 20
Evaluering og vurdering av størrelse og fordeling på tilskudd til kultur- og idrettsformål	X				KO	Ikke påbegynt
Gjennomgang av kulturbygg i kommunen; aktiviteter og potensiale for økt bruk av disse	X				TE	Ikke påbegynt

Evt. avvik/forsinkelser:

Tiltaket «Kulturminneplan» er forsinket grunnet utfordring med ekstern samarbeidspartner. Målet er at planen bør ferdigstilles i løpet av våren 2021.

Tiltaket RØTA termineres. Kvaliteten på prosjekter som er gjennomført er svært god. Men – det er vanskelig med finansiering.

Evaluering og vurdering av størrelse og fordeling på tilskudd til kultur- og idrettsformål er holdt igjen i påvente av nedsatt utvalg. Vi stiller spørsmål til utvalget bl.a. om dette temaet.

Natur, miljø og friluftsliv

Mål: Ivareta natur, miljø og landskap, som grunnlag for bolyst og trivsel, rekreasjon, næring og arbeid.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	X				KO	Forsinket
Kartlegging av kommunens friluftslivsområder – nasjonalt prosjekt	X				P&U	I rute
Mulighetsstudie - alternativt kollektivtilbud for ungdom, eldre m.m	X				P&U	I rute
Utarbeide retningslinjer for innkjøp med krav om klimasertifisering/-regnskap.	X				Fellestj.	Ferdig
Oppdatere kommunens viltkart	X				P&U	Ikke påbegynt
Prosjekt - videreutvikle Slåttahøl-området som sentrumsnært friluftsliv- og aktivitetsområde. Sørg for at det blir ryddet siv.	X				KO/P&U	Ikke påbegynt
Miljøsertifisering av kommunale virksomheter - best i Hallingdal i løpet av 2020	X				PU	I rute
Gjennomgang av regler for båndtvang i Hol kommune	X				P&U	Ikke påbegynt
Vurdere og foreslå tiltak for å rydde opp og hindre gjengroing i Hol kommune	X				P&U	Ikke påbegynt
Søke på ENØK-tiltak i KLIMA-Sats, kommunenes ENOVA Se kommentarer under.	X				P&U/ TE	I rute

Evt. avvik/forsinkelser:

Mulighetsstudie- alternativ kollektivtilbud. Hol kommune er med i prosjekt «Tettstedspakker» og i SINTEF prosjektet «Mobilitet som verktøy for bærekraftig distriktsutvikling». Gjennom prosjektet vil kommunen involvere lokale aktører og bruke SINTEF som FoU-partner i en langsiktig strategi for å løse fremtidens mobilitetsutfordringer på en bærekraftig og utviklingsorientert måte. Dette er et treårig prosjekt.

Viltkart. Vurderes som en del av kommunedelplan naturmiljø.

Båndtvang: Vurderes etter erfaringer på endring av regelverk i nabokommuner.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er levert fra KO til P&U for gjennomgang før utsending på høring.

ENØK-tiltak: Forutsetter stor del av egeninnsats. Strenge krav for å få støtte, f.eks. må en ha etablerte ladepunkt før en får støtte til innkjøp av kommunale el-biler. Fått støtte til noen prosjekter, bl.a. energitiltak Geilohallen.

Livsløp

Hol som oppvekstkommune

MÅL: Hol kommune vil være en kommune der alle barn og unge mestrer livene sine gjennom læring, tilhørighet og inkludering i hele oppveksten.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Utvikle uteområder ved Geilo barne- og ungdomsskole	X	X	X		TE	● Forsinket
Prosjektering av nytt barneskolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, basishall og utvidelse av arealene til NTG, ref. HØP 2019 vedtakspunkt 34.	X	X	X		TE	● Forsinket
Videreføre «foreldreskole», (Digital dømmekraft), utprøving på flere klassetrinn.	X				KO	● Forsinket
Implementere nye rutiner for tilpasset opplæring og arbeide for å få til et tolærersystem i sentrale fag fra høsten 2020.	X				KO	● I rute
Pilot/ utprøving av Ipad som verktøy i tilpasset opplæring i barnehage og skole	X	X			KO	● Stanset
Fortsette arbeidet med regionalt prosjekt i Hallingdal; inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole	X	X			KO	● I rute
Arbeide med fagfornyningen i skolene, nye læreplaner fra høsten 2020	X	X			KO	● I rute
Tidlig innsats. Overgang barnehage – skole prosjekt ved Hol og Hovet barnehager og Hallingskarvet skole.	X				KO	● I rute
Følge opp arbeidet med Mestringsfabrikken på Geilo barne- og ungdomsskole og videreutvikle den.	X	X			KO	● I rute
Følge opp den nye leseplanen og implementere den. I tillegg skal barnehage og skole samarbeide om lesing/leseprosjekt.	X	X	X		KO	● I rute
Vurdere redusert lese- og undervisningsplikt for kontaktlærere for å frigjøre tid til oppfølging av elever.	X				KO	● Stanset
Rekruttere kvalifisert personell for å arbeide med barn/elever med store hjelpebehov. Disse må også kunne gå inn i koordinatroller.	X	X			KO	● Stanset

Evt. avvik/forsinkelser:

De tre tiltakene som er markert som «Stanset» ble ikke vedtatt med budsjettmidler for 2020. Det er derfor ikke jobbet med disse tiltakene.

Prosjektering av nytt barneskolebygg ved Geilo barne- og ungdomsskole, basishall og utvidelse av arealene til NTG og uteområder avventer avsluttet planarbeid og realisering av infrastrukturtiltak både øst og vest for skole- og idrettsområdet.

Videreføring av "foreldreskolen" er forsinket grunnet Covid-19.

Vurdere redusert lese- og undervisningsplikt for kontaktlærere for å frigjøre tid til oppfølging av elever er stanset grunnet manglende ressurser.

Rekruttere kvalifisert personell for å arbeide med barn/elever med store hjelpebehov. Disse må også kunne gå inn i koordinatroller. Tiltaket er stanset grunnet manglende ressurser.

Hol som helse- og omsorgskommune

MÅL: Innbyggere og gjester i Hol kommune skal føle trygghet for egen helse og velferd.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Prosjekt Trygg oppvekst - Bedre kartlegging, koordinering og tverrfaglig innsats for risikoutsatte barn – BTL.	x	X	X		HO/KO	● I rute
Styrking av tidlig innsats, spesielt med fokus på gravide og småbarnsforeldre. (Regionalt samarbeidsprosjekt 2019-2023)	x	X	X		HO	● I rute
Styrke tilbud om foreldrestøttende tilbud / foreldreveiledning og familierapi i «Familiens hus».	x	X	X		HO	● I rute
Være en aktiv aktør i Hallinghelse og regionalt samarbeid i forhold til tjenesteinnovasjon, utviklingsprosjekt, kompetanse, ressursdeling, oppfølging av avtaler og andre nødvendige samhandlingstiltak:	x	X	X		HO	● I rute
Utvikle et helhetlig og innovativt rehabiliteringstilbud som skal omfatte rehabilitering i hjemmet, på korttidsavdeling og i sykehus (statlige prosjektmidler).	x	X			HO	● I rute
Kartlegging, planlegging, implementering og gjennomføring av Leve hele livet. St.meld 15- kvalitetsreform for eldre (prosjekt 2019-2023).	x	X	X	x	HO	● Forsinket
Revurdere og videreutvikle etatens helhetlige plan for utvikling av, og investering i bygg til helse- og omsorgsformål (omsorgsplasser, sykehjems plasser, pasientbehandling, personalbaser) på kort og lang sikt,	x				HO	● Forsinket
Utvikle gode og sømløse helse- og omsorgstjenester til eldre hjemmeboende og beboere i heldøgnsomsorgsplasser med fokus på aktivitet, mestring av måltid og ernæring, og kompetanseheving blant personalet	x	X			HO	● I rute
Utvikle legetjenesten og legevakt i samsvar med framtidige lokale behov, bl.a. ved å gjennomgå omfang og organisering av tjenesten og regionalt samarbeid om legevakt.. Etablere rekruttering og utdanningsstillinger gjennom Prosjekt «Hallis»	x	x	x		HO	✓ Ferdig ● Stanset

Vurdere løsninger for ressursutnyttelse og styrking av hjemmetjenesten med fokus på egenmestring, gjennom hverdagsrehabilitering-, mestring og velferdsteknologi.	x	X			HO	● I rute
Opprette vikarpool for helse – og omsorgssektoren, med faste stillinger, for å redusere ekstern vikarbruk/overtid	x				HO	● Forsinket
Avsette sentrumsnært areal for tilrettelagte boliger for eldre, a'la Haugstomta. Se på muligheter for samlokalisering med andre brukergrupper	X	X	X		HO/TE	● ikke påbegynt
Sertifisere Geilotun og Høgehaug som Livsgledehem	X	X			HO	● ikke påbegynt

Evt. avvik/forsinkelser:

I forbindelse med utbrudd av Korona / covid 19 ble alle det meste av prosjekt og utviklingsarbeid redusert / satt på vent.

Trygg oppvekst – BTI: Det er inngått avtale med leverandør om digitalisering av handlingsveiledere. I uke 37-39 blir det gjennomført en kartlegging blant ansatte i barnehager og skoler Hol kommune om kunnskap om tverrfaglig samarbeid. Prosjektet er i rute og målsetting er at kommunen søker om videre prosjektmidler til implementering i år 2021.

Regionalt prosjekt om utvikling av jordmortjeneste ble avsluttet i juli / august. Rapporten er under utarbeidelse. Regionalt prosjekt om utvikling av helsestasjonstjeneste vil bli avsluttet i løpet av 2020. Hol kommune har fått styrkingsmidler / prosjektmidler for å videreutvikle foreldrestøttende tilbud.

Prosjekt Hallis som var et regionalt prosjekt er avsluttet på grunn av at det ikke var statlige midler til å finansiere det videre. Det blir jobbet regionalt med at fastleger kan få tatt allmennspesialisering i samarbeid med Hallingdal sjukestugu. En prøveordning med utvidet legevaktsamarbeid mellom Hol og Ål er etablert.

Det regionale innovasjon og velferdsteknologiprojektet vil bli avsluttet i år 2020. Det blir nå jobbet med en tjenestemodell for hvordan velferdsteknologi skal implementeres i drift.

Prosjekt innovativ rehabilitering ble avsluttet i 2019. Hallinghelse har fått overført noe prosjektmidler til 2020. Det blir jobbet med en regional rehabiliteringsplan.

Det er etablert en partssammensatt utvalg som skal se på arbeidstidsordninger jf kommunestyrevedtak 54/19

En del av tiltakene må sees i sammenheng med kvalitetsreformen «leve hele livet». Det er gjennomført en kartlegging for å få innspill fra innbyggere over 65 år. Mandat og videre arbeid i prosjektgrupper blir vurdert av formannskapet jf kommunestyrevedtak 54/19.

Det har vært et økt samarbeid med frivillige og Frivilligsentralen. Flere tiltak er kommet i gang, som Datahjelp, NYBY, ringevann og handlehjelp. De har bistått legetjenesten med frivillige hjelpere. Det er søkt om flere prosjekter og prosjektmidler til aktivitetsrettede tilbud.

Arbeid og næringsutvikling

Eksisterende næringer

MÅL: Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Prosjekt med oppfølging av bruk av næringsbygg turistbedrift i henhold til prinsipp sak varme /kalde senger	X				P&U	● Ikke påbegynt
Utvikle flere arenaer for samarbeid med næringslivet i kommunen.	X				P&U	● I rute
Hol kommune skal tilby språk- og arbeidspraksisplasser for flyktninger og andre fremmedspråklige arbeidsinnvandrere.	X	X	X		HO/NAV	● I rute
Prioritere økonomisk støtte til utviklingstiltak innen tradisjonelt landbruk, stølsdrift, tilleggsnæringer og Inn på tunet /grønn omsorg.	X				P&U	● I rute
Prioritere bruk av virkemidler for koordinert produksjon, markedsføring og salg av lokalmat .	X				P&U	● I rute
Utnytte økonomiske virkemidler for å øke aktiviteten i skogbruket.	X				P&U	● I rute
Kreve tydelige og realistiske visualiseringer av utbyggingsområder i plandokumenter.	X				P&U	● I rute
Legge til rette for norskopplæring på Geilo for fremmedspråkarbeidere og flyktninger bosatt i kommunen	X				KO/Felles tj. (Frivilligse ntralen)	● Stanset

Evt. avvik/forsinkelser:

Oppfølging varme/kalde senger: Samarbeider med Hemsedal kommune for å se på de juridiske utfordringer med regelverket og oppfølging. Avventer svar fra KS.

Norskopplæring på Geilo for fremmedspråkarbeidere og flyktninger er ikke iverksatt fra K/O, da det ikke foreligger økonomi for å drifte dette. Tilbudet gis i form av samarbeid med Læringscenteret Gol og Ål vaksenopplæring.

Ny næringsutvikling og innovasjon

MÅL: Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Realisere industriområde på Vøllo	X ⁴				Rådmann	● I rute

⁴ Arbeidet er i gang og forventes sluttført i 2020.

Synliggjøre tilgjengelige, regulerte områder avsatt til næringsutvikling i Hol kommune.	X	X			P&U	I rute
Nytt prosjekt med mål å øke antall lærlinger i bedriftene i Hol. Vurdere lærlingplasser som kriterium for næringstilskudd til bedrifter.	X				P&U	Ikke påbegynt
Kompetanseoppbygging på innovasjon i egen organisasjon.	X				Rådmann	Forsinket – utsatt til 2021
Gjennomgå og evaluere virkning av utdelt, kommunalt næringstilskudd	X				P&U	Ferdig

Evt. avvik/forsinkelser:

Lærlingstillinger vurderes inn ved evaluering av næringstilskudd. Evaluering skjer etter at midler er utdelt i mai 2020.05.19

Kompetanseoppbygging på innovasjon i egen organisasjon vil bli realisert i 2021 da det ikke er igjen midler til dette i år.

Infrastruktur

Samferdsel

MÅL: Effektiv, trygg og miljøvennlig transport til og fra, og innad i kommunen.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Etablering av avkjørsler og parkeringsplasser til Geilo skole- og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18.	X	X			TE	Forsinket
Detaljreguleringsplan for skoleområdet på Geilo ref. HØP 2019.	X				TE/P&U	Ferdig
Realisering av trafikksikkerhetstiltak Geilo skole og samfunnshus i henhold til vedtatt detaljreguleringsplan ref. HØP 2019.	X	X	X		TE	Forsinket
Regulere gang- og sykkelvei iht. Kommunedelplan for trafikksikkerhet.	X				P&U	Ikke påbegynt
Arbeide for gjennomføring av siste fase av prosjekt knutepunkt på Geilo (Gangbro stasjon – Hegnavegen).	X				TE	Forsinket
Gjennomføre tiltak i reguleringsplan for Geilo sentrum, trafikkavvikling	X				TE	I rute
Vurdere anskaffelse av transporttjenester som ledd i kommunedelplan for trafikksikkerhet	X				Fellestjenester	Forsinket
Prosjekt utvikling parkering Geiljordet med ladestasjoner, toalett mmm.	X	X	X		TE	Forsinket

Evt. avvik/forsinkelser:

Avkjørsler til skole- og idrettsområdet er stort sett ferdig prosjektert, men avventer ferdigstilling av grunnerverv og detaljplaner. Forventet oppstart Vår – 2021.

Gangbro Geilo stasjon: - Etter store forsinkelser grunnet manglende finansiering av hele tiltaket og avklaring rundt samarbeidsavtale mot Bane NOR, ble det bevilget 20 mill. ekstra til tiltaket og avtalen med Bane NOR ble signert i august. Arbeidene på stasjonen vil komme i gang i løpet av september.

Oppstart mulighetsstudie for Geilojordet er forsinket p.g.a. Korona, men det er gjennomført en innledende brukerundersøkelse for å kartlegge behov.

Regulere gang- og sykkelvei: Vurderes i planstrategien.

Vurdere anskaffelse av transporttjenester som ledd i kommunedelplan for trafikkikkerhet gjøres i samarbeid med Ål kommune via felles innkjøpskoordinator.

Teknisk infrastruktur

MÅL: Hol kommune skal ha en effektiv og miljøvennlig infrastruktur.

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Vann-, avløps- og renovasjonsanlegg i forbindelse med avkjørsler til Geilo skole – og idrettsområde jf. HØP 2019, K-sak 90/18	X	X			TE	● Forsinket
Rehabilitering og vedlikehold av vann- og avløpsnett i Hol kommune iht. hovedplaner.	X	X	X	X	TE	● I rute
Rehabilitering og vedlikehold av det kommunale veinettet samt gang- og sykkelstier iht. hovedplan for vegvedlikehold.	X	X	X	X	TE	● I rute

Prioriterte aktiviteter innen teknisk infrastruktur er også:

- Sikre utbygging av infrastruktur gjennom rekkefølgekrav i reguleringsplaner.
- Innarbeide og gjennomføre utbyggingsavtaler for utbygging av infrastruktur

Evt. avvik/forsinkelser:

VAR knyttet til P-143 er forsinket i påvente av ferdig planarbeid, prosjektering og grunnerverv, jfr. tidligere punkt.

Samfunnssikkerhet og beredskap

MÅL: Et trygt og beredt samfunn

Prioriterte tiltak/aktiviteter	20	21	22	23	Ansvar	Status 2. tertial
Prosjekttere beredskapssenter, ref. K-sak 43/19	X				TE / Beredskapsrådgiver	● Forsinket

Kartlegging av rasfare med grunnlag i aktsomhetskart ⁵	X			P&U/ Beredskaps- rådgiver	● I rute
Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)			X	Beredskaps- rådgiver	

Prioriterte aktiviteter innen samfunnsikkerhet og beredskap er også:

Oppfølging av ROS-analysen, vedtatt 31.10.18 når det gjelder

- Kriseplaner og sektorplaner for beredskap
- Tettere regionalt plansamarbeid for beredskap
- Lokale øvelser – tilpasset behov og prioritet
- Sektorvis kompetanseheving innen beredskap
- Forebyggende arbeid og tiltak – tilpasset klimautfordringene
- Påse at Hol kommune er riktig dimensjonert for å håndtere uønskede hendelser

Evt. avvik/forsinkelser:

Beredskapssenter: Prosjektering er forsinket grunnet avklaringer i planprosessen. Vil forhåpentlig vis starte prosjektering H-2020/V-2021.

⁵ Videreføres fra 2019 siden det er behov for kartlegging flere steder i kommunen.